

نقش حسابداری و مدیریت درآمد در بهبود عملکرد مالی شهرداری‌ها

محبوبه شاکری

کارشناسی حسابداری، حسابدار و مامور وصول، شهرداری سامن.
m.shakery574906@gmail.com

شماره ۱۱۵ / تابستان ۱۴۰۵ (جلد اول) / صص ۱۰۰-۱۰۷
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره نهم)

چکیده

سیستم حسابداری و مدیریت، اطلاعات ارزشمندی در مورد نیازهای مدیران در سطوح مختلف سازمان ارائه می‌دهد. امروزه با تغییرات در ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، سیستم کنترل مدیریت در بخش دولتی نیز نیاز به تغییر و تطبیق با شرایط جدید و استفاده از ابزارهای جدید برای برآوردن نیازهای ذینفعان دارد. هدف از این مطالعه، ارائه مدلی برای بررسی نقش نقش حسابداری و مدیریت درآمد در بهبود عملکرد مالی شهرداری‌ها است. یافته‌های این مطالعه نشان داد که یک سیستم کنترل مدیریت، در صورت داشتن ابزارهای لازم، می‌تواند نقش کلیدی در جلوگیری از فساد، افزایش شفافیت و پاسخگویی، بودجه‌بندی مبتنی بر عملکرد و حسابداری مبتنی بر عملکرد ایفا کند. وجود یک سیستم حسابداری و مدیریت برای هر سازمانی ضروری است؛ چنین سیستمی به شناسایی جریان منابع، کمک به مدیریت در تصمیم‌گیری، ایجاد انگیزه در کارکنان، تصمیم‌گیری‌های مرتبط با برون‌سپاری و پیمانکاری، کاهش زمان ارائه خدمات و بسیاری از موارد دیگر در سازمان‌ها کمک می‌کند و در نهایت منجر به تخصیص بهینه منابع، جلوگیری از فساد و افزایش مشروعیت، شفافیت و پاسخگویی خواهد شد. بنابراین، استفاده بهینه از حسابداری مدیریت در سیستم کنترل مدیریت، دستیابی به اهداف سازمانی و اثربخشی برنامه‌ها را بهبود می‌بخشد.

کلید واژه: مدیریت درآمد، عملکرد مالی، شهرداری.

مقدمه

سیستم حسابداری مدیریت به عنوان مهمترین زیرمجموعه سیستم اطلاعات مدیریت، منبع اصلی اطلاعات محسوب می‌شود. حسابداری مدیریت در خدمت اهداف داخلی سازمان‌ها و واحدهای انتفاعی است و برخلاف حسابداری مالی که محدود به اصول و معیارهای خاص و از پیش تعیین شده است، از مجموعه‌ای از قوانین ثابت و تغییرناپذیر تشکیل نشده است. روش‌ها و اصول حسابداری مدیریت برای کمک به سازمان در دستیابی به اهداف مورد نظر از طریق تصمیم‌گیری‌های بهینه تدوین و اتخاذ می‌شوند. به همین دلیل، روش‌های حسابداری مدیریت باید متناسب با شرایط هر سازمان طراحی و برای آن به کار گرفته شوند. در واقع، حسابداری مدیریت باید با ویژگی‌ها و نیازهای سازمان مربوطه تطبیق داده شود. اطلاعات حسابداری مدیریت همچنین نقش میانجی در رابطه بین استراتژی رقابت، پیچیدگی تولید و عدم اطمینان محیطی با اثربخشی سیستم کنترل مدیریت ایفا می‌کند (تجویدی و محمدی، ۱۳۹۵).

شهرداری‌ها به عنوان سازمان‌های عمومی، مسئول پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی شهروندان با ارائه عملکرد خود در قالب‌های شفاف و قابل اندازه‌گیری هستند. علاوه بر صورت‌های مالی استاندارد پایان دوره مانند گزارش‌های درآمد و هزینه، صورت‌های مازاد و ترازنامه‌ها، مدیریت مالی مؤثر مستلزم تهیه گزارش‌های میان‌دوره‌ای در فواصل منظم در طول دوره مالی است.

این گزارش‌ها شامل خلاصه‌های دوره‌ای درآمد و هزینه، تحلیل‌های مقایسه‌ای با دوره‌های قبل، نمودارهای فعالیت مالی سالانه که با برآوردهای بودجه یا نتایج سال قبل مقایسه شده‌اند، و صورت‌های مالی و بانکی دقیق که دریافتی‌ها و پرداخت‌ها را مشخص می‌کنند، می‌شود. پیشرفت سیستم‌های اطلاعاتی، ارتباطات، دسترسی به داده‌ها و ظرفیت تحلیل اقتصادی را به طور قابل توجهی بهبود بخشیده و در نتیجه ارزیابی سیاست‌ها در سطح ملی و محلی را افزایش داده است. در سطح شهرداری، این امر مدیران را قادر می‌سازد تا تأثیر استراتژی‌های کلان اقتصادی و ابتکارات محلی را بر توسعه اقتصادی شهری ارزیابی کنند (حسینی و چراغی، ۲۰۲۴).

شهرداری‌ها به عنوان نهادهای عمومی غیردولتی نقش مهمی در ارائه خدمات شهری و توسعه پایدار شهرها دارند. مدیریت مالی کارآمد و شفافیت حسابداری در شهرداری‌ها از جمله عوامل کلیدی در ارتقاء اعتماد عمومی، بهبود کارایی خدمات و تحقق اهداف برنامه ریزی شهری است و شهرداری‌ها به دلیل تنوع و پیچیدگی منابع درآمدی و هزینه‌ای، همواره با چالش‌های زیادی مواجه می‌باشند (سلیمان پور، ۱۴۰۴).

حسابداری شهرداری‌ها در مقام مقایسه با حسابداری بازرگانی جزئی از حسابداری دولتی می‌باشد و کلیه خصوصیات قائل شده در کتب و منابع مخ مختلف حسابداری دولتی در مورد حسابداری شهرداری‌ها نیز صادق است ولی حسابداری شهرداری‌ها در مقایسه با حسابداری دولتی دارای ویژگی خاص می‌باشد. دستگاه‌های اجرائی دولتی که اعتبار بودجه برنامه‌ای آنان از محل اعتبار کل کشور تأمین و پرداخت می‌گردد، ایجاد کننده تعهدات و پرداخت کننده هزینه‌های انجام شده خواهند بود و هزینه‌های انجام شده را در دفاتر خود ثبت می‌نمایند و درآمد دولت در دستگاه دیگری متمرکز می‌گردد. با توجه به یافته‌های تحقیق تعدد و تکثر فعالیت‌ها و رعایت الزامات قانونی به اعمال نظارت‌های مستمر توسط مراجع کنترلی درون سازمانی اهمیت می‌دهد.

از این حیث مدیریت حسابرسی داخلی شهرداری تشکیلات شهرداری‌ها یکی از ارکان اساسی محیط کنترلی است که نسبت به اعمال نظارت و کنترل بر مجموعه فعالیت‌های مالی غیر مالی عملیاتی شهرداری با اجزای آن اقدام می‌نماید حسابرسی داخلی در شهرداری ارزیابی مستقلی نسبت به عملیات واحدهای مختلف سازمانی شهرداری به منظور بررسی کفایت و اثربخشی سیستم کنترل‌های داخلی و نیز سنجش کارآمدی استفاده از منابع و گزارش نتایج حاصله به مدیریت ارشد برای بهره‌برداری در جریان اداره بهینه امور اعمال خواهد نمود جایگاه رسمی و مصوب تشکیلاتی حسابرسی داخلی شهرداری مستقیماً زیر نظر شخص شهردار خواهد بود. از دیدگاه کلان تأمین نیازهای اطلاعاتی و مشاوره‌ای مدیریت ارشد شامل تمام موضوعات و محورهای فعالیت شهرداری در حوزه عملیاتی و دستور کار حسابرسی داخلی شهرداری قرار می‌گیرد. گزارشگری حسابرسی شامل مستند کردن و ارایه نتایج حاصل از اجرای عملیات حسابرسی است. در صورتی که در شهرداری‌ها حسابداری در آمد و . هزینه در یک واحد مالی مجتمع و در دفاتر منعکس خواهد شد و می‌توان حساب‌های درآمد شهرداری را توأم یا غیر متمرکز و به طور جداگانه عمل نمود (تقی زاده، ۱۴۰۱).

هدف از پژوهش حاضر بررسی “نقش حسابداری و مدیریت درآمد در بهبود عملکرد مالی شهرداری‌ها” می‌باشد.

مبانی نظری

مفهوم حسابداری مدیریت

حسابداری مدیریت یا حسابداری مدیریتی بر استفاده از اطلاعات حسابداری برای مدیران در سازمان‌ها، جهت مهیا کردن آن‌ها برای تصمیم سازی کسب و کار آگاهانه تأکید دارد که به آن‌ها اجازه می‌دهد تا کارکردهای کنترل و مدیریت‌شان را بهتر تجهیز نمایند.

حسابداری مدیریت یک شاخه تخصصی از علم حسابداری است که تمرکز آن بر تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی و غیرمالی برای اتخاذ تصمیمات بهینه در سطح مدیریتی سازمان‌ها است. برخلاف حسابداری مالی که عمدتاً به تهیه گزارش‌های مالی برای استفاده بیرونی از سازمان مانند مقامات مالیاتی، سرمایه‌گذاران و سایر نهادهای دولتی پرداخته و بر اساس استانداردهای مشخص عمل می‌کند، حسابداری مدیریت هدف اصلی خود را ارائه اطلاعات مفید برای فرآیندهای تصمیم‌گیری داخلی سازمان‌ها قرار داده است. حسابداری مدیریت در این فرآیند نقشی اساسی دارد؛ زیرا تحلیل‌های پیچیده‌ای که برای ارزیابی عملکرد سازمان و برنامه‌ریزی استراتژیک استفاده می‌شود، نیازمند تخصص و دانش عمیق در این زمینه است.

این نوع حسابداری بیشتر به عنوان ابزاری برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرد و شامل فعالیت‌هایی همچون تعیین بهای تمام‌شده، تحلیل هزینه‌ها، ارزیابی عملکرد، و پیش‌بینی مالی می‌شود. اطلاعات ارائه‌شده در حسابداری مدیریت به مدیران این امکان را می‌دهد تا بتوانند به‌طور مؤثرتر منابع سازمان را مدیریت کرده و تصمیمات استراتژیک و عملیاتی بهتری اتخاذ کنند. هدف نهایی حسابداری مدیریت، بهبود کارایی سازمان و دستیابی به اهداف بلندمدت آن است (کلینتون، ۲۰۱۶).

خصوصیات اطلاعات حسابداری مدیریتی

- در مقابل اطلاعات حسابداری مالی، اطلاعات حسابداری مدیریتی این خصوصیات را دارند.
- ✓ در درجه اول نگاه رو به آینده دارند، به جای تاریخی (نگاه به گذشته).
- ✓ برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری به‌طور کلی مبتنی بر مدل با درجه‌ای از انتزاع هستند، به جای مبتنی بودن بر مورد.
- ✓ برای استفاده در سازمان طراحی شده و در نظر گرفته شده‌اند، به جای اینکه برای استفاده ذینفعان، بستانکاران، و قانونگذار در نظر گرفته شده باشد.
- ✓ معمولاً محرمانه بوده و توسط مدیران استفاده می‌شود تا گزارشگری عمومی.
- ✓ با ارجاع به احتیاجات مدیران محاسبه می‌شود، و اغلب توسط سامانه‌های اطلاعات مدیریت استفاده می‌شود، نه با ارجاع به استانداردهای عمومی حسابداری مالی.
- ✓ برخلاف حسابداری مالی، در حسابداری مدیریت اطلاعات صرفاً بر اساس واحد پولی ارائه نمی‌شوند. بلکه اطلاعات می‌توانند به صورت سایر واحدهای اندازه‌گیری نظیر وزن و تعداد ارائه شوند.
- ✓ دوره گزارشگری در حسابداری مالی معمولاً بلندمدت (سالانه، شش ماه و سه ماهه) است، اما در حسابداری مدیریت گزارشها کوتاه مدت (روزانه، هفتگی و ماهانه) ارائه می‌شود.
- ✓ اطلاعات حسابداری مالی عمدتاً بر کیفیت قابل اتکا بودن، تکیه دارند و در مقابل اطلاعات حسابداری مدیریت بر کیفیت مربوط بودن تکیه دارند (عمادی، ۱۴۰۲).

اهداف حسابداری مدیریت

حسابداری مدیریت به عنوان یک ابزار کلیدی در فرآیندهای تصمیم‌گیری سازمان، اهداف متعددی را دنبال می‌کند که در اینجا به برخی از آنها اشاره خواهیم کرد:

- ✓ کاهش هزینه‌ها و بهبود کارایی: یکی از اهداف اصلی حسابداری مدیریت، شناسایی هزینه‌های اضافی و غیرضروری در فرآیندهای سازمان است. این تحلیل به مدیران کمک می‌کند تا هزینه‌ها را کاهش داده و فرآیندها را بهینه‌سازی کنند.
- ✓ پیش‌بینی و برنامه‌ریزی مالی: حسابداری مدیریت ابزارهای مختلفی برای پیش‌بینی درآمدها، هزینه‌ها و سودآوری استفاده می‌کند. این پیش‌بینی‌ها به مدیران کمک می‌کند تا تصمیمات استراتژیک خود را بر اساس واقعیت‌های مالی دقیق‌تری اتخاذ کنند.
- ✓ ایجاد گزارش‌های مدیریتی تحلیلی: گزارش‌های مدیریتی که در حسابداری مدیریت تهیه می‌شود، باید توانایی تحلیل داده‌ها و اطلاعات را داشته باشند تا مدیران بتوانند از آنها برای اتخاذ تصمیمات اجرایی و استراتژیک استفاده کنند.
- ✓ بهبود فرآیندهای داخلی سازمان: از دیگر اهداف حسابداری مدیریت، تحلیل عملکرد سازمان در سطوح مختلف است. این تحلیل‌ها به‌ویژه در ارزیابی فعالیت‌های مختلف تیم‌ها و دپارتمان‌ها مفید است تا نقاط قوت و ضعف هر بخش شناسایی شود و اقدامات اصلاحی انجام گیرد (رحمن زاده، ۱۴۰۳).

تفاوت حسابداری مدیریت و حسابداری مالی

- برای درک بهتر حسابداری مدیریت، لازم است تفاوت‌های آن با حسابداری مالی به‌طور دقیق مورد بررسی قرار گیرد. در حالی که هدف اصلی حسابداری مالی تهیه گزارش‌های دقیق و شفاف مالی برای استفاده در خارج از سازمان است، حسابداری مدیریت بیشتر بر تجزیه و تحلیل اطلاعات درون‌سازمانی تمرکز دارد.
- ✓ هدف گزارش‌دهی: حسابداری مالی به گزارش‌دهی اطلاعات مالی به مقامات بیرونی مانند مقامات مالیاتی، سرمایه‌گذاران و مراجع قانونی پرداخته و این اطلاعات باید مطابق با استانداردهای خاصی مانند GAAP یا IFRS تهیه شود. در مقابل، حسابداری مدیریت اطلاعات تحلیلی و مفصل درون‌سازمانی را برای مدیران فراهم می‌آورد تا تصمیمات بهتری در راستای بهبود عملکرد سازمان اتخاذ کنند.
 - ✓ نوع اطلاعات: در حسابداری مالی، اطلاعات بیشتر بر اساس تاریخچه فعالیت‌های مالی سازمان جمع‌آوری می‌شود و هدف آن شفاف‌سازی وضعیت مالی است. اما در حسابداری مدیریت، اطلاعاتی که جمع‌آوری می‌شود شامل پیش‌بینی‌ها، تحلیل‌های هزینه و سودآوری، و ارزیابی عملکرد فرآیندهای مختلف است.
 - ✓ انعطاف‌پذیری: حسابداری مالی به‌طور معمول تحت نظارت قوانین و مقررات خاص قرار دارد و تغییرات در آن به‌سختی امکان‌پذیر است، اما حسابداری مدیریت می‌تواند بر اساس نیازهای خاص سازمان و مدیران تنظیم شود و انعطاف‌پذیری بیشتری دارد (صفرپور، ۱۴۰۳).

نقش حسابدار مدیریت

- حسابدار مدیریت به‌عنوان یکی از ارکان اساسی در فرآیندهای حسابداری مدیریتی، نقش مهمی در جمع‌آوری، تحلیل و گزارش‌دهی اطلاعات مالی و غیرمالی ایفا می‌کند. این نقش در سازمان‌های مختلف می‌تواند تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد، اما به‌طور کلی، حسابدار مدیریت مسئول ایجاد و ارائه گزارش‌هایی است که به مدیران کمک می‌کند تا تصمیمات بهینه‌ای در راستای استراتژی‌های سازمانی خود اتخاذ کنند.
- ✓ تهیه گزارش‌های تحلیلی: حسابدار مدیریت باید اطلاعات مالی و غیرمالی را تجزیه و تحلیل کند و گزارشی دقیق از وضعیت مالی و عملیاتی سازمان فراهم آورد. این گزارش‌ها می‌تواند شامل تحلیل هزینه‌ها، سودآوری، پیش‌بینی درآمدها و غیره باشد.

- ✓ بودجه‌بندی و پیش‌بینی: یکی از مهم‌ترین وظایف حسابدار مدیریت، کمک به مدیران در فرآیند بودجه‌بندی و پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها است. این پیش‌بینی‌ها به سازمان‌ها کمک می‌کند تا برنامه‌ریزی مالی دقیق‌تری داشته باشند و تصمیمات بهتری در جهت رشد و بهبود عملکرد خود بگیرند.
- ✓ استفاده از نرم افزارهای حسابداری: امروزه استفاده از نرم افزارهای حسابداری برای حسابداران مدیریت بسیار ضروری است. این نرم افزارها ابزارهایی پیشرفته برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، تهیه گزارش‌های دقیق و پیش‌بینی روندهای مالی فراهم می‌آورد. از جمله نرم افزارهای حسابداری که به حسابداران کمک می‌کند می‌توان به نرم افزار حسابداری پارسیک اشاره کرد که به‌طور خاص برای کسب‌وکارهای مختلف طراحی شده است و امکانات پیشرفته‌ای در زمینه حسابداری مدیریتی ارائه می‌دهد (فلاحی، ۱۴۰۳).

ابزارها و تکنیک‌های حسابداری مدیریت

- برای انجام وظایف خود، حسابداران مدیریت از ابزارها و تکنیک‌های مختلفی استفاده می‌کنند که هرکدام به‌نوعی به تجزیه و تحلیل دقیق‌تر داده‌ها و اطلاعات کمک می‌کند. این ابزارها به‌ویژه در زمینه تصمیم‌گیری‌های مالی و استراتژیک برای سازمان‌ها کاربرد فراوان دارند.
- ✓ تحلیل هزینه‌ها: یکی از ابزارهای مهم در حسابداری مدیریت، تحلیل هزینه‌ها است. این تحلیل به حسابداران کمک می‌کند تا هزینه‌های مختلف سازمان را بررسی کرده و نقاط ضعف را شناسایی کنند. به این ترتیب، مدیران می‌توانند تصمیماتی اتخاذ کنند که هزینه‌ها را کاهش دهد و کارایی سازمان را افزایش دهد.
- ✓ تحلیل نقطه سر به سر: یکی دیگر از تکنیک‌های پرکاربرد در حسابداری مدیریت، تحلیل نقطه سر به سر است. این تحلیل به مدیران کمک می‌کند تا میزان فروش لازم برای پوشش هزینه‌های ثابت و متغیر را محاسبه کرده و از این طریق به سودآوری دست یابند.
- ✓ نرم افزارهای حسابداری پیشرفته: استفاده از نرم افزارهای حسابداری پیشرفته به حسابداران کمک می‌کند تا داده‌ها را به‌طور دقیق‌تری تحلیل کرده و گزارش‌های جامع‌تری تهیه کنند. این نرم افزارها قادرند تا هزینه‌ها، درآمدها، و سودآوری سازمان‌ها را تجزیه و تحلیل کرده و پیش‌بینی‌هایی برای آینده ارائه دهند (فلاحی، ۱۴۰۳).

چالش‌های حسابداری مدیریت

- حسابداری مدیریت، اگرچه ابزاری قدرتمند برای تصمیم‌گیری‌های مالی در سازمان‌هاست، با چالش‌هایی روبه‌رو است که می‌تواند بر دقت و کارایی آن تأثیر بگذارد. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها، دقت داده‌ها است. اگر اطلاعات مالی به‌درستی جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل نشوند، نتایج اشتباهی به مدیران ارائه خواهد شد که می‌تواند بر تصمیمات استراتژیک و عملیاتی تأثیر منفی بگذارد.
- علاوه بر این، عدم هماهنگی در فرآیندهای مختلف سازمان، به‌ویژه در بخش‌های مالی، تولید و فروش، ممکن است منجر به ارائه اطلاعات نادرست یا ناقص به حسابداران و مدیران شود. این موضوع می‌تواند بر دقت تصمیمات مدیریتی اثر بگذارد. برای حل این چالش‌ها، استفاده از نرم افزارهای حسابداری که قابلیت یکپارچه‌سازی اطلاعات از بخش‌های مختلف سازمان را دارند، بسیار ضروری است.
- یکی دیگر از چالش‌ها، محدودیت‌های زمانی و منابع است. حسابداران مدیریت معمولاً با فشار زمانی مواجه هستند و ممکن است منابع کافی برای انجام تجزیه و تحلیل‌های عمیق در دسترس نداشته باشند. این محدودیت‌ها می‌تواند بر

کیفیت تحلیل‌ها تأثیر منفی بگذارد. در این شرایط، اتوماسیون فرآیندهای حسابداری از طریق نرم افزارهای پیشرفته می‌تواند کمک بزرگی باشد (شیخ، ۱۴۰۴).

تشکیلات مدیریت و حسابداری در شهرداری ها

تشکیلات مدیریت و حسابداری در شهرداری ها به عنوان ابزاری حیاتی برای مدیریت منابع مالی و ارائه خدمات عمومی کارآمد، اهمیت دارد. این سیستمها شامل فرآیندهای بودجه بندی، حسابداری، نظارت بر هزینه ها و مدیریت دارایی ها می باشند و نقشی کلیدی در تضمین شفافیت و پاسخگویی نهادهای شهری ایفا می کنند. با استفاده از سیستمهای جامع و پیشرفته مدیریت مالی، شهرداری ها می توانند به بهبود کارایی عملیات خویش و افزایش اعتماد عمومی دست یابند. این امر به ویژه در فضای مدرن که نیاز مداوم به شفافیت و گزارشدهی دقیق وجود دارد، اهمیت بیشتری پیدا می کند. طراحی و پیاده سازی صحیح این سیستمها موجب می شود تا شهرداری ها بتوانند به طور معناداری در بهبود کیفیت زندگی شهروندان و مدیریت بهتر منابع شهری مشارکت کنند. صورت های مالی بر مبنای تعهدی، اطلاعات حسابداری جامع تری نسبت به اطلاعات حاصل از سیستم سنتی حسابداری نقدی ارائه می دهد. صورت های مالی بر مبنای تعهدی برای یک بخش، شامل صورت عملیات، صورت برنامه، صورت دارایی ها و بدهی ها، صورت جریان های نقدی، صورت مبادلات حساب های مستقل و یادداشت های همراه و مدارک مربوط به مدیر و حسابرس مستقل است (آیین، ۱۴۰۳).

نقش حسابداری در مدیریت مالی شهری و تاثیر آن بر تصمیم گیری های راهبردی

شفافیت و پاسخگویی مالی

یکی از اصلی ترین وظایف حسابداری، ارائه گزارش های شفاف و دقیق از وضعیت مالی شهرداری هاست. این گزارش ها شامل اطلاعاتی درباره درآمدها (مانند مالیات ها، عوارض شهری) و هزینه ها (مانند هزینه پروژه های عمرانی) است. شفافیت حسابداری موجب می شود که:

- ✓ شهروندان از نحوه مصرف منابع مالی مطلع شوند.
- ✓ نظارت بر عملکرد مدیران شهری تسهیل شود.
- ✓ زمینه برای کاهش فساد مالی فراهم شود.

برنامه ریزی و بودجه بندی شهری

حسابداری اطلاعات مالی دقیقی را برای برنامه ریزی بودجه ارائه می دهد. این اطلاعات به مدیران شهری کمک می کند:

- ✓ منابع مالی موجود را به بهترین شکل ممکن تخصیص دهند.
- ✓ پروژه های اولویت دار را شناسایی کنند.
- ✓ از افزایش بدهی های غیرضروری جلوگیری کنند.

برای مثال، تحلیل داده های مالی حسابداری می تواند به شهرداری ها در تخمین دقیق درآمدهای آینده و هزینه های مورد انتظار کمک کند.

مدیریت هزینه ها و منابع مالی

یکی دیگر از وظایف حسابداری، کمک به مدیریت هزینه ها است. با تحلیل گزارش های مالی، می توان مناطق پرهزینه را شناسایی و راهکارهایی برای کاهش هزینه ها بدون افت کیفیت خدمات ارائه کرد. همچنین، حسابداری کمک می کند تا منابع مالی به صورت عادلانه و کارآمد بین بخش های مختلف شهری توزیع شوند.

حمایت از تصمیم گیری های استراتژیک

تصمیم‌گیری‌های بزرگ مانند سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی، نیازمند اطلاعات مالی جامع و قابل اعتماد است. حسابداری با ارائه تحلیل‌های مالی، امکان سنجش بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها و مدیریت ریسک را فراهم می‌کند.

پیشگیری از بحران‌های مالی شهری

شهرداری‌ها به دلیل پیچیدگی‌های مالی ممکن است با بحران‌هایی مانند کمبود بودجه یا بدهی‌های سنگین مواجه شوند. حسابداری نقش کلیدی در پیش‌بینی این بحران‌ها و ارائه راه‌حل‌های مناسب ایفا می‌کند. برای مثال، گزارش‌های مالی می‌توانند روند کاهش درآمدهای شهری یا افزایش هزینه‌ها را نشان دهند و به مدیران هشدار دهند. (دارابی، ۱۴۰۳).

نتیجه‌گیری

حسابداری مدیریت ابزاری حیاتی برای تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و عملیاتی در سازمان‌هاست. این نوع حسابداری با تمرکز بر تحلیل داده‌های مالی و غیرمالی، به مدیران کمک می‌کند تا تصمیمات آگاهانه و بهینه‌تری اتخاذ کنند. استفاده از نرم افزارهای حسابداری پیشرفته مانند نرم افزار حسابداری پارسیک می‌تواند فرآیندهای حسابداری مدیریت را بهبود بخشد و به‌ویژه در تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی مالی مؤثر باشد. با توجه به چالش‌ها و مزایای حسابداری مدیریت، استفاده از ابزارهای نرم افزاری پیشرفته که قابلیت‌های تحلیلی و خودکار دارند، می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا عملکرد مالی خود را بهبود بخشند و تصمیمات بهتری در راستای اهداف استراتژیک خود اتخاذ کنند. در این راستا، نرم افزارهای حسابداری مانند پارسیک می‌توانند به‌عنوان ابزاری ضروری در فرآیند حسابداری مدیریت عمل کرده و دقت و کارایی در این زمینه را به‌طور چشم‌گیری افزایش دهند. حسابداری به عنوان ستون اصلی مدیریت مالی شهری، نه تنها در بهبود عملکرد مالی شهرداری‌ها بلکه در افزایش اعتماد عمومی و توسعه پایدار شهری نقش بی‌بدیل دارد. با تقویت سیستم‌های حسابداری و به‌کارگیری فناوری‌های نوین، شهرداری‌ها می‌توانند به شکلی کارآمدتر عمل کرده و خدمات بهتری به شهروندان ارائه دهند.

پیشنهادهای

- ✓ استفاده از نرم‌افزارهای پیشرفته حسابداری برای دقت و شفافیت بیشتر.
- ✓ آموزش کارکنان مالی شهرداری در زمینه حسابداری نوین.
- ✓ ایجاد گزارش‌های مالی منظم و در دسترس برای شهروندان.
- ✓ نظارت مستمر بر عملکرد مالی شهرداری‌ها از سوی نهادهای مستقل.
- ✓ این مطالعه پیشنهاد می‌دهد که با اصلاح روش‌های حسابداری و استقرار سیستم‌های اطلاعاتی مالی پیشرفته، می‌توان شفافیت، کارایی و پاسخگویی در مدیریت مالی شهرداری‌ها را بهبود بخشید. همچنین، استانداردسازی فرآیندهای حسابداری و آموزش نیروی انسانی متخصص به‌عنوان راهکارهایی برای ارتقای نظام مالی پیشنهاد شده است.

منابع

- ✓ استادحسنلو، مجتبی، (۱۴۰۲)، بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و محافظه کاری حسابداری در شهرداری‌ها، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، سال ۷، بهار ۱۴۰۲، شماره ۲۴.

- ✓ افکانه، سیدمجتبی، (۱۴۰۴)، حسابداری در شهرداریها: راهکاری برای بهبود مدیریت مالی و شفافیت در عملکرد شهری، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، شماره ۹۶، بهار ۱۴۰۴، صص ۷۶۱-۷۵۴.
- ✓ آیین، صدیقه، (۱۴۰۳)، بررسی تشکیلات مدیریت و حسابداری در شهرداری ها، یازدهمین همایش بین المللی مدیریت و حسابداری ایران، همدان.
- ✓ دارابی، علیرضا، (۱۴۰۳)، نقش حسابداری در مدیریت مالی شهری، روزنامه عصر اقتصاد، کد خبر: ۲۲۱۱۰۳۱۹۲۹۸۰.
- ✓ رحمن زاده، سعیده، (۱۴۰۳)، بررسی پیاده سازی حسابداری تعهدی در شهرداری ها و مقایسه آن با حسابداری نقدی، چهارمین همایش بین المللی علوم سیاسی، مدیریت، اقتصاد و حسابداری، همدان.
- ✓ سلیمان پور، اسماعیل، (۱۴۰۴)، چالش های حسابداری مالی در شهرداری ها و پیشنهادهای برای بهبود عملکرد، مقاله پیش چاپ.
- ✓ شیخ، نوشین، (۱۴۰۴)، چالش های حسابداری مدیریت در مراکز درمانی کوچک در ایران، سیزدهمین کنفرانس بین المللی مدیریت، حسابداری، بانکداری و اقتصاد ایران، مشهد.
- ✓ صفرپور، مهدی، (۱۴۰۳)، تحولات و چالش های گزارشگری مالی در شهرداری ها، هفتمین کنگره ملی در علوم انسانی، تهران.
- ✓ عمادی، رقیه، (۱۴۰۲)، ارزیابی کارایی سیستم حسابداری و مالی در شهرداری ها، هفتمین همایش بین المللی دانش و فناوری ایده های نوین در علوم انسانی و مهندسی، رشت.
- ✓ فلاحتی فشتمی، رقیه، (۱۴۰۳)، جایگاه حسابداری در حل چالش های اداری و حقوقی شهرداری ها، سیزدهمین کنفرانس ملی هزاره سوم اقتصاد، مدیریت و حسابداری ایران، تهران.
- ✓ Clinton, B. (2016). "Management Accounting - Approaches, Techniques, and Management Processes". Cost Management (May/Jun). New York: Thomas Reuters RIA Group.
- ✓ Elson, R. J., & Dinkins, Ch. (2009). Should provisions of the Sarbanes Oxley act of 2002 apply to local governments in order to improve accountability and transparency? Academy of Accounting and Financial Studies Journal, 13(2), 105-122.
- ✓ Tajvidi, Elnaz; Mohammadi, Sahar, (2020), Study on the Role of Management Accounting Information on Management Control System in Large Manufacturing Corporations of Iran, Management Accounting, 13 (46), 1- 16.